

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Polonia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66596](#)

Visual Library

etiam Decanus ipse, homini contumaci sacris interdixit; & ciues ab eo liberos suos omnes ad unum auocarunt. Ita ille cum suo magistro desertus ab omnibus, cum nostris rediit in gratiam.

PROVINCIA POLONIA.

OCIORVM quos Prouincia Polonia hoc anno habuit, summa fuit circiter trecentorum septuaginta. In Collegio Vilnensi unde saxaginta. In Cracoviensi probationis domo triginta nouem. In Professorum domo vnde uiginti. totidem in Pultouiensi Collegio. In Brunsbergensi unde triginta. In Posnanensi totidem. In Laskauensi xxx. in Lublinensi unus & xx. In Polocensi, & Niesuiziensi seni deni, vi-ginti septem in Calissiens; duo & xx. in Derpatensi. In Regensi quatuor & xxx. In Sede Leopoliensi quinque. In Gedanensi duo: in Suetia quatuor. Adsciti in Societas sem duodecaginta, mortui tres.

Colle-

Collegium Vilnense.

Vilna a nostris opera præclarè est posita: Octoginta partim hæretici, partim schismatici ad Ecclesiam Catholicam redierunt. In his Caluinianus minister, qui in æde nostra cum concionatorem nostrum de hæreticarum opinionum inconstantia è superiore loco disserentem ad populum audisset, suos errores detestatus est, tāto doloris sensu, ut illo ubertim flente, concio lacrymas tenere non posset. Ex eadem disciplina resipuerunt matronæ nobiles duæ, quarum altera nobilissimi, ac potentis viri vxor, frementibus nequam hæreticis, imprimisq; eius viro, luce ac palam in æde nostra catholico ritu, sacramenta percepit; & gratias Deo impense agens hymnum Te Deum solemnis symphonia alternis choris decantandum curauit, ingenti gaudio piorum. Iudæi item tres, Tartari duo baptimate abluti sunt. Porrò societatis Gymnasium satis frequens est: plurimaq; in eo nobilitas, que non magis bonis artibus, quam pījs moribus informatur, & doctrinæ quidem suæ specimen dedit, cum sæpè alias tum uero in funere Alberti Radiulij Ducis Lituanii, quod certatim pro se quisq; vario carmine decorarunt. Simul repentinus tanti vii casus apposito dramate deploratus est, cui dra-

dramati Cardinalis Raduiliū Ducis germanus frater, alijq; complures Regni proceres interfuerunt, mista dolori voluptate. Pietas autem discipulorum præcipue sodalium B. Virginis maximè illa die declarata est, quo die acerbissima Christi Domini mors anniversaria cærenonia colitur. Etenim ad Christi monumentū magnificè à nobis extructum procedentes semel atque iterum in sua terga sauierunt, & suo exemplo alios ad simile factum excitarunt. Ex hoc numero in Societatem cooptati sunt quatuor in alias religiosorum hominum familias quinq;. Magna item extat erga nos benevolentia Catholicorum, hominum, etiam Principum. Cardinalis Raduilius, cum hoc Cracouia ad funus fraternum se contulisset, iustis fratri persolutis, & vestigio ad nos diuertit, & omisso epulo solenni, multisq; principibus viris, apud nos cœnauit. Stanislaus autē Raduilius germanus eius frater villā nobis suburbanā cū suo fūdo attribuit ad oblectationē, relaxationēq; nostrorum. Satis constat hanc Villam eam esse in qua villa primum in Lituania initium factum sit lutheranæ sectæ prodendæ. Ita Dei immortalis consilio factum videtur, ut quod primum in Lituania Lutheranæ pestis receptaculum fuerat, salubre societatis rus fieret ad pestem illam è Lituania depellendam. Et enim locus natura peramensus, vndeque

nemoribus cinctus , & quod caput est ab ho-
minum oculis remotus. Nec domi solum no-
stri rem bene gesserunt, sed etiam foris. Sæpe
numero in finitima oppida commearunt, op-
pidanosq; salutaribus præceptis imbuerant.
Præcipius fructus in Samogitia vrbe præ-
cipua constitit , quæ Vrbs cum à Lutherano
Domino oppressa amplius xx. annos in hære-
ticorum ditione ac potestate fuisse, morte do-
mini liberata Catholicæ Ecclesiæ se adiunxit.
Dimissi etiam alij per Samogitiæ vicos nostri
sacerdotes rem Catholicam non parum adiu-
uerunt. Confessiones auditæ sunt plurimo-
rum , qui ante quinquagesimum annum aut
etiam nunquam omnino confessi erant de pec-
catis ; complures baptizati ; non pueri so-
lum sed etiam adulti , quod sæpe numero cum
liberis parentes ad baptismum accederent ;
Praui etiam mores emendati , superstitiones
sublatæ , quæ in animis multorum penitus in-
federant. Persuasū vulgo habebant , mortuo-
rum animos cibis vesci. Proinde præcipuum
exequiarum munus erat , mensas eo ciborū
genere extruere , quo mortuum cum viueret ,
maxime delectatum esse constaret. Ex his da-
pibus vbi aliquid decerptum , ac delibatum
erat, à viuis , submensam iactabatur , vt ad
mortuum illum de mensa aliquid mitteretur.
Cautum etiam est ne rustici (quod facere con-
suerant) , telluri sacra facerent , ne ue lares
dome-

sticos colerent, multisq; persuasum, ut aqua
lustrali, cæterisq; eiusmodi rebus ad abigen-
da veneficia, ac fascinationes (quibus ea gens
maximè obnoxia est, vterentur. Ad hæc nōnul-
li quorum animi ad schisma Græcorū inclina-
bant eructi, & in fide Catholica confirmati.

Collegium Pultouiense.

Nobiles ac Principes viri vsq; eo addi-
eti sunt Societati, vt cum ad cætera Re-
ligionis officia, tum vero ad funebres concio-
nes non nisi societatis homines velint adhibe-
re. Comptures ab hereticis abducti, unus à
Turcis. Adolescens honesto loco natus, cū
in Turcarum potestatem venisset, vi ac minis
adductus deserto Christo, se ad Mahometem
aggregarat, Is quinquennio post conscienc-
tiæ stimulis incitatus Pultouiam profugit;
ibi à nostris institutus Mahometis sectam in-
quæ de nostra magna doloris testificatione est de-
testatus, maxima hominum frequentia, &
Antistitibus aliquot præsentibus. Bathoreus
Cardinalis pro sua erga societatem benevolen-
tia quoties hac iter facit, nostros interuisit,
seq, puerilis disciplinæ, qua in hoc Collegio
imbutus est, omnibus se memorem præbet.
Conuentus provincialis societatis, cum hic
ageretur & Episcopi, & Regis liberalitate
sustentatus est. Vir magna nobilitate atq; au-

R 170-

thoritate Abbas declaratus nō prius munus illud obire voluit , quam apud nos pījs com-
mentationibus se se exerceret . Parthenia ,
sodalitas multos alijs religiosorum cœnobij ,
decem societati Sodales peperit . In his sa-
cerdotem qui cum omnibus huius ciuitatis
Antistitibus , tum verò ipsius Episcopo ad-
mirationi fuit ,

Collegium Posnaniense , & Brunsburgense .

ET Posnaniæ nostrorum opera fructuosa
pījs pariter atq; impījs fuit . In Gymna-
sio satis frequenti adolescentuli ad sexcentos
viginti bonis litteris , ac moribus instituti .
in his complures nobili genere nati non modo
ipſi castè sācteq; uiuunt , sed alios quoq; exē-
plis , &hortationibus ad parem laudem ac-
cendunt . Quatuor libelli , latino sermone
duo , totidem Polonico ab uno è nostris con-
trahæreticos sunt editi , magno Catholice Re-
ligionis bono ; obiecerant nobis impietatis mi-
nistri questiones quinquaginta ex media
antiquitate depromptas . Quæ omnes Deo be-
ne iuuante , & latino & patrio sermone sunt
prefligatae . Ipsi quoque hæretici magnifica
Domus , quam coēnere quingentis floren-
tum millibus conabantur possessione deiecti ,
appo-

apposito catholico licitatore , qui multo plus
liceretur , ne tam speciosam sedem inter Ca-
tholicos haberent hæretici . Ad autam re-
ligionem traducti sunt amplius nonagin-
ta , in quibus multi magna nobilitate , &
gratia inter suos ; ut iam per pauci proceres
reliqui sint , qui hæreticis studeant . Ex hoc nu-
mero Anabatista xxij. annum agens , hoc de-
mum anno rite est baptizatus . Ciui sex hæ-
retico catholicus abiecto mentis errore ; dis-
solutionem tamen remissionemq; animi reti-
nuerat . Is graui oppressus morbo , desperata
à medicis salute , aliquando resipuit . Ex con-
cepto voto sacræ confessionis , paulo post sa-
cri olei beneficio valetudinem recuperauit .
Complures item apud nos p̄ijs commentatio-
nibus mentes exercuerunt suas ; in his sacro-
rum antistites tres , atq; unus insignis sacer-
dos . Auctum etiam hoc anno , & templum
ædificio , & collegium vectigali . Palatinus
Posuaniensis ad templi absolutionem iussit
florenos nobis quingentos numerari . idem col-
legio mille florenos attribuit . Mareschallus
autem Regni pridie quā moreretur , annum
vectigal nonagenorum florenorum legauit
societati .

Socij Brunsburgenses è scholis vberem frue-
ctum perceperunt . sex in societate nostra ,
quindecim in Cistersensi familia se se Deo di-
carunt . Pontificis Nuntius Regem in Sue-

R 2 tiam

tiam prosequens cum ex Cardinali Bathoreo,
Varmiensi Episcopo de Societatis collegio co-
gnouisset, homo nostrorum hominum, quod
apparet, cupidus, ex itinere nos adiit, ac per
humaniter salutauit. Exceptus à nobis appo-
sito dramate, et varijs carminibus resalutatus
bilarior etiam quam ad nos venerat, ire per-
rexit. Ab Heresi auulsi amplius xxx. in
bis consul Ciuitatis vir ut authoritate prin-
ceps, ita Catholicæ Religioni maximè infen-
sus, infestusq;. Is cum amplius Quinqua-
ginta annos senatum sollicitare, corrumpere
quos posset, Ciuitatem perturbare & unquam
destitisset, tandem ipse pertinacia destituit, ma-
ximo ciuium bono, & scilicet suo.

Collegium Iaroslauense.

ET hic fructuosus nostrorum labor extitit.
 Triginta partim hæretici, partim schis-
 matici ad Catholicā Ecclesiā se receperūt. Cō-
 plures istiusmodi rerū ancipites dubitationes
 abiecerunt. In oppido finitimo Hæretorum
 Ministri, cum ad se iri viderent, ut certamen
 defugerēt turpisimè è nostrorū conspectu se
 proripuerunt. Diaconus Schismaticus stolidè
 ferox, cum capita quædā suorū errorū nobis
 ad disputandum proponere ausus esset, dein
 de cause suæ diffisus, ne per vim quidem ad
 certamen pertrahi potuit. Discipuli pestilen-
 tiæ

niā terrore dilapsi iam redeundi ad scholas
initium fecerunt. Ad eos colligendos cele-
britatemq; Gymnasij Philacangelus Tragi-
comēdia acta maximo apparatu. quippe Ar-
menij mercatores, qui per id tempus hic ad
mercatum reverant, benignè nobis quecūq;
opus erant, commodarunt. Magistrorum
diligentia, discipulorumq; progressus impu-
lit complures hæreticos, ut liberos suos à
suorum scholis auocatos in nostram trade-
rent disciplinam. cætus B. Virginis & nume-
ro & pietatis laude floret in dies magis. Om-
nes vulgo corrogata stipe eggros iuuare, pau-
perum pedes abluere, ad omnia fermè serui-
lia ministèria Christi causa descendere consue-
runt, supplicationibus etiam solennibus se
flagris grauiter cedunt. Ex his duo Sancti
Francisci disciplinam amplexi sunt. Virgi-
nes item complures repudiatis procerum il-
lecebris Christo se se deuouerunt. Sacerdos è
nostris ab Episcopo luceorienst euocatus, con-
cionibus, & exemplis omnem eius diçesis
clerum ad studium pietatis accedit, Catho-
licos iuuit. Hæreticos quatuor (in his vnum
inter illos Cathechistam, nec indisertum nec
imperitum) in viam veritatis reduxit. Schif-
maticos quinque è Russia ad Pontificis Max.
authoritatem reuocauit. In his vnis fuit
genere, litteris, & usu rerum gerendarum
clarus, cuius authoritas apud alios multum.

R 3 men.

menti existimatur habitura. Episcopus noster
cum alijs rebus tum crebris muneribus suam
in nos benenolentiam testatam esse voluit.
Dux Ostrogiensis iunior, & si schismaticus,
quamdiū in hac vrbe commoratus est, sēpe.
numero collegium nostrum familiariter adiit
nostrorumq; hortatu sacrosanctum Christi
corpus in solemini supplicatione est prosecu-
tus. Idem & disertissimas nostrorum con-
ciones, & sacrorum apparatum, non sine ad-
miratione laudauit. Templum magno artis
miraculo pulcherrime concameratum est;
quod plerique fieri posse non putabant.

Collegium Lublinense, & Callisiense.

Lublini funestus hic annus pestilentia fuit
sq; tamen illustravit virtutem, sedulita-
temq; nostrorum. Tres ex his qui domi re-
licti fuerant ad subleuandam lue laborantem
Ciuitatem, morbi contagione absumpti, in his
sacerdos unus, cuius eximiam in ægris omni-
ope atque opera iuuandis caritatem grata om-
nes memoria, & commemoratione prosequi-
untur. Postquam abiit pestilentia, nostri qui
in salubriorem locum successerant, ad priſti-
na munera redierunt: nec sine fructu labora-
tum est. circiter xxxv. ab heresi, aut schisma-
te

rediscerunt. In his Anabaptista unus, in ea secta à paruulo educatus, qui à nostris catholica Religione imbutus ipso die Christo resurgentि sacro, baptismali aqua renatus est. Alter Adolescens à patre hæretico, quod Catholicæ religioni studeret, in vinculis & catenis habitus, tandem Lublinum profugit, seq; per nostros adiunxit Ecclesiæ. Mulier item venefica, concionibus nostrorum permota, relictis malis artibus ad bonam Catholicæ vitæ frugem, se recepit. Ciuis honesto loco natus, cum morbo comitiali conflictatur, sic ut plerunque vices eoque amplius afflictaretur in die; ad extreum sacra confessione apud nostrum sacerdotem peracta, ac voto B. Mariæ Erestocouiensis (id templum est in exiguo vico miraculis inclytum) aedificato, plane conualuit.

Callisij nostrorum opera quatuor viri, totidem fæminæ repudiatis impijs erroribus, ad Catholicam fidem aggregarunt se. Unus è Russia, qui puer abductus à Turcis in servitutem, execrandis eorum sacris initiatus fuerat, cum ex fuga se huc recepisset, ad Christi signa renovatus est, Sacrae confessionis beneficio nonnulli à spectris, et terriculis Demorum, alijs à morbis insanabilibus liberati. Puella decennis, paralysi affecta brachij unus, & linguae r̄sum amiserat. Ad eam sacerdos noster domesticorum accitus venit, quæ

R 4 paulis-

paulisper Deum precatus, capiti eius manus imponit, sacram aquam aspergit. Repente illa salutare Iesu nomen elocuta, eademque manu qua modo capta erat, signum crucis dicens confessionem instituit peccatorum. Sacerdos noster Archiepiscopi (qui idem Collegij nostri author est) inuitatu ad Synodum Diæcesanam profectus cum alia multa Ecclesiastice disciplinae salutaria decernenda, tum seminarium Clericorum stabiliendum sancendumq; curauit. Duos Adolescentes nobiles Polonum vnum, alterum Ruthenum ab Hereticis auertit. Complures item alijs per alios à prauis opinionibus abstracti. In his adolescentis illustri loco natus, qui constanti animo parentis hæreticæ querimonias, minasq; contempsit; eius exemplum alter pari nobilitate & euentu secutus est. Duo præterea magna nobilitate Catholicam fidem secuti, familiis quoq; sua authoritate traxerunt. Vir primarius ex moerore Dæmonū spectris & quasi furij agitatus, cum de sua vita grauius consideret, sacræ confessionis, & cœmunionis operi recuperauit pristinam mentis sanitatem. In discipulis quoq; erudiēdis fructus laboris respondit. Addita hoc anno schola moralis Theologie, quam ut principia sedant, sacerdotum seminarium fore speramus. Ad Christi sepulchrum sodales B. Mariæ in precibus per noctarunt, idemque postea fecerunt in quadra-

draginta horarum supplicatione egregio vir
tutis, ac pietatis exemplo.

Collegium Polocense, &
Niesuiesiense.

Conciones habitæ sunt à Polocensibus so-
cijs domiq; forisq; non minimo fructu.
Schisma deposuerunt decem, Hæresim duo,
vterque vir egregius, alter in ædibus suis tē
plum ædificaturum se recepit. Scholarum
discipulorumque nostrorum illustravit nomē
Athalia Tragicomèdia summa vel actorum
venustate, vel voluptate auditorum acta,
quæ etiam hæreticis quibus hæc Ciuitas abun-
dat mirifice placuit. Deriuatum est etiam
aliquid operæ in finitimos pagos, atque inde
aliquis fructus relatus. Catholici in fide
confirmati, & ad pietatis officia eruditi.
Hæretici partim mitiores redditi, partim pa-
lam redarguti. Tres ab heresi totidem à schi-
smate exempti.

Nec minor Niesuiesij fructus. Amplius
viginti à schismate discesserunt, unus Zuin-
gianus Catechista publice in nostro templo
Zuinglium repudiauit, & Catholicam fidem
complexus est, præsente Lituaniæ cancellario
qui per eos dies pro sua eximia pietate, singu-
larique in nostrum ordinem voluntate, apud

nos

nos colligendi sui causa diuersabatur. Multæ etiam confessiones auditæ multorum, qui nunquam in omni vita, quamvis iam ætate confecti sacramentum confessionis obierant: compluribus desperabundis spes salutis facta. In his unus fuit, qui cum sua sponte collum laqueo inseruisset; & aliquandiu pendisset, ab alio expeditus est, is præsentis interitu exemptus, & ad sacerdotem nostrum adductus diuino beneficio conseruatur. Hereticus erat summa nobilitate, atq; opulenta; cuius familia catholica ubi cognouit, per ferias Paschatis sacerdotem nostrum hanc procul ab eo loco sacra mysteria Catholicis impertire tēperare sibi nō potuit, quin etiā in uito, ac prohibente Domino, ad nostrum illum conuolaret. Pagi cuiusdā incole Schismaticis assueti usq; eo societatis nomen horrebant, ut eorū aspectu territi incasas se abderet, et si nostri ad ianuas accederent per fenestras se se proriperet. Hi demū nostrorum humanitate deliniti, eos Catechismū docentes audire, confitentibus operam dantes adire non dubitarunt, ita plerique eorum, & Catholica fide imbuti sunt, & sacra confessione expiati. Reperti etiam, qui durissimo anni tempore, altissima niue, nudis pedibus, ex longinquis locis ad nostrum templum contenderent. Collegij vero conditorem ex Italia reuersum discipuli nostri lerido Dialogo exceperunt, magnūq;
inge-

ingenij specimen dederunt. Eiusdem munificientia templum magnifice extructum est, & argenteo lycno praclare facto decoratum. Itaq; ipso die omnibus sanctis sacro initiatum est, ingenti bonorum gaudio & gratulatione festaque displosione bombardarum, tormentorumque bellicorum.

Collegium Derpatense, & Rigense.

Derpati nostris authoribus, complures schisma, decem hæresim repudiarunt; In his haud imfimæ sortis mercator è Liuonia qui tam forti excelsoque animo Catholicae fidem propalam professus est, ut eam ob causam paterna domo ab impio fratre prohiberetur. Nec verò hoc ille incommodo demissit animum sed & fratrem ipsum, & Principem huius Ciuitatis Ministrum Lutheranæ sectæ ad certamen de religione prouocauit. Catholici quoque magnos in pietate progressus fecerunt. Indicio est, quod hoc anno facile septem millia quingenti diuinam mysteria rite sumpserunt. Gotus erat qui dem sexagenarius, qui nunquam omnino usus erat sacra confessione, Is graui morbo cum virgeretur, facile sacerdotis nostri hortatione adductus est, ut aduersus mortem sacramen-

mentis se se muniret . Dictu mirabile, adhuc
bita animæ remedia, etiam corpori fecere mē
decinam . Ad templi nostri supellectilem
ciuium liberalitate bini calices argentei ac-
cesserunt .

Rigensibus socijs ocium hocanno ab here-
ticis fuit . Id adeò euenit diligentia , & bene-
uolentia erga nos senatus, qui multo honori-
ficienter nos quam suos ministros tractare
consuevit . Plebs senatus authoritatem se-
cuta, & frequens ad ædem nostram conueni-
re solet, & adeò modestè se gerit , ut ad quie-
tem nihil possit amplius desiderari . Ita sen-
sim ciuitas hæretica assuecit ceremonijs, con-
suetudinique Catholicorum , & simul pro-
bos horum mores cum Hæreticorum improbi-
tate conferens paulatim , & his conciliatur,
& alienatur à suis . Primus Prætor Cinita-
tis quem ipsi Burgrabium uocant, illustre no-
bis testimonium, multis audientibus dedit,
cum ministrorum suorum leuitatem, inscitiā,
temulentiam carperet, contraque nostrorum
modestiam, doctrinam, sobrietatem amplissi-
mis verbis prædicaret . Quæ res Societatis
authoritatem apud ciues non parum ampli-
cauit : Itaq; nostrorum hortatu tres & xxx
ad auitam religionem reuerterunt , ccc. fer-
mè in tanta Catholicorum paucitate ad sa-
cerdram mensam accesserunt . Plurimi prouecti
iam etatis, qui perpetuo sacra confessione car-

meritis

uerunt, confiteri cœperunt. Aegris duobus desperatè valetudinis sacramentare remedio fuerunt, qui triduo plane conualuerunt. Quadraginta horarum supplicatio, noua his locis res, in nostro templo satis magna frequentia est peracta. Duplex sacerdotis sacrificantis oruatus sericus sacro instrumento adiectus. Primarius Medicus Ciuitatis, tres filios suos vltro nobis in disciplinam tradidit cum diceret, se persuasum habere, eos plus apud nos uno anno, quam triénio apud ebrios suos magistros in litteris profecturos: neque ullis hæreticorum vocibus, negotio destitit. Ea res alijs patribus familias exemplo fuit, ita in dies discipulis augemur. It. m. est ad finitimos nicos, quibus in vicis mira ad Catholicam fidem propensio cernitur. Vulgo impietatis Ministros detestantur; ad nostros verò vbiunque eos adesse cognouerint, vndique connolant. Catholici mercatores, qui Rigam liuonice emporiū compendij, quæstusq; causa multum commeant, ad nostram adem sacramentorum causa ventitare consuerunt. Adiuncta est Rigensi collegio Tyronum domus ex quo numero vnius extitit in proposito inuicta constantia. Is cum ab Hæreticis parentibus sanctè opulentis, & per ipsos, & per summæ authoritatis viros sollicitaretur, omnium autoritatem, parentum lachrymas, lamenta, minasq; contempsit.

Con-

Contra alteri ad nos venienti mater singulari
pietate mulier in digressu cilicum, & flagra
donauit, ut his armis sic (enim aiebat) sub
Christo militaret,

Cracouiensis Professorum, &
Tyronum Domus.

Cracouienses Socij Hereticis circiter se-
ptuaginta errores eripuerunt, ex quo nu-
mero multi fuerunt illustres & insignes viri,
nonnulli suo, alijs alieno malo docti. Miles per-
ditæ nequitie, Argentorati Catholicorum
templum cum adisset, ligneum inde B. Vir-
ginis simulacrum abripuit, quod commilito-
nibus inspectantibus, ita constituit, ut com-
mode eius ceruices ferire posset. Tum distri-
cto gladio ad eos versus, videte, inquit, quā
belle huic amputem caput; verum cum ne
tertio quidem ictu abscindere potuisset, ir-
risus ab illis negotio destitit. Nihilo secius
Deus matris suæ Violatorem celeriter debita
prosecutus est pœna. Eodem ipso die, dum
contubernales suos conuenit nefarium faci-
nus prædicaturus, subita morte extingui-
tur. Aderat eius sodalis, qui ut erat eius
consilij conscius, manifesta Dei vltoris ira
perterritus, cum ex casu sodalis sui cultum
sacris imaginibus tribuendum esse didicisset.
Catho-

Catholicam fidem appetere cœpit. Itaq; si-
ne mora Cracouiam ad nos venit scelus exe-
cratur, Catholicis se adiungit. Schismatici
quatuor ad communionem piorum reuerte-
runt. Mulier quæ peccatis exceata lumen
etiam oculorum amiserat, posteaquam pla-
nè statuit confessione animum expiare, recu-
perauit etiam videndi facultatem. Duæ fœ-
minæ quarantes aliquod egestati subsidium.
Dæmoni se se deuouerant; hę à nostris edocēt
cum Deo in gratiam redierunt. Rusticus me-
tu Domini cultro se ipse transfoderat, quem
moribundum conspicatus vñus è nostris, ad
facti pœnitentiam sacramq; confessionem ad-
duxit. Hæreticus propter cedem factam ex-
tremo supplicio afficiendus, nostrorum opera
resipuit. & meritam pœnam forti animo luit
Decem meretrices à turpi quæstu abductæ sūt
ex his tres in matrimonio collocatæ, reliquæ
piorum subsidijs sustentatæ. Anus vene-
cia ad innocentem vitam traducta. Pater cum
filio, qui ad Iudeos defecerant ad Christum
reuocati.

Nec in Cracouiensi Tyronum Domo ceſa-
rum est. Complures Hæretici ad uitam fidem
adducti. In his duo illustri loco nati, tertius
Hæsiarchæ nobilis filius adolescens acri in-
genio magnaq; prudentia. Quartus ex hæ-
resi emersus ad societatis nostræ portum con-
fudit. Ruthenus schismate implicitus dum

anno

à nostro concionatore edoctus expedire antimnum errore cunctatur, in grauem morbum incidit, ita accersito nostro sacerdote, facit æger, quod valens facere differebat. Mulier quæ confessionem procrastinabat tecti ruina, & filij periculo admonita confiteri maturauit. Miles Scyta cum nullius oratione ad duci potuisse, ut Christi fidem sequeretur, ad ultimum lethali vulnere affectus à socio, nostri sacerdotis hortatu ad Christum se aggredauit, ac baptismo ablutus, proximo die ad eum euolauit in cœlum. Inter multos diu, multumq; dissidentes pax composita est. Ad ductus unus, ut ab inimico, qui grauem sibi iniuriam intulerat, coram multis vltro veniam peteret. Tyronum virtus, & constancia ab amicis, & cognatis non leuiter exercita est. Adolescens post multas, grauesq; cum partibus pugnas, ad Crucis vexillum victor euasit. Alter solicitatus à suis, ut pium ritæ institutum desereret, epistola quadam D. Bernardi ad verbum descripta ita respondit, ut eis silentium imponeret, & sibi quietem pararet. Repertus est Nouitius, qui cum alterum iā mensē lāguore corporis, cuius natura lis nulla causa suberat, planè torperet, summa animi contentione magnum laborem subiens mollitiem exuit corporis, et eadem opera languoris authorem Dæmonum vicit. Novitiorum aedes cubiculis compluribus adiunctis

Eis commodiōres sunt redditæ. Sacellum cā
lice argenteō , sacrisque vel altarium vel sa
cerdotum vestibus ornatum .

Sedes Leopoliensis.

L eepoli ab hæresi ad Sexaginta , à schisma
te paulo minus quadraginta deduēti .
In his Caluinianæ seclæ minister disertus , ac
vehemens in maxima æde Leopoliensi , maxi
ma nobilissimorum hominum frequentia , de
posuit errores , non sine mætu , lacrymisq; mul
torum . Alterius Ministri vxor , cum verā
religionem suscepisset , nullis nec blanditijs ,
nec minis , nec plagis viri sui à proposito de
terreri potuit . Fuit etiam Mulier Ruthena
quæ prædicaret Gregoriani maxima Calenda
rī ratione , se cum alijs ferme quadraginta ,
adductam esse , vt ad Romanę Ecclesię au
thoritatem rediret . In his fuerunt duo Po
doliae Duces , Visnouocensis , & Sbarauiensis ,
qui cum alijs rebus tum vero cōdendis Catho
lico ritu tēplis religionem suam pietatemq;
declarant . Horum alter sex , alter septem
asseclas hæresi contaminatos ad Catholicam
fidem adduxit . Nonnulli præterea à Iudæis ,
Turcisq; ad Christum aggregati sunt . Se
ptem Virgines ad colendam Virginitatem ,
adiutæ , Magistratibus amicissimis viimur :
itemq; præfecto arcis , & scilicet Virbis Pra
fecto ,

fecto, qui idem est Palatinus semondiensis;
Is enim cum alijs plurimis nos affecisset bene-
ficijs quinq, florenorum millia se nobis datus
rum recepit.

PROVINCIA LVGDVNENSIS.

OCIORVM summa fuit ducen-
ti quinquaginta quatuor, Col-
legium Lugdunensis incoluerunt
quinque & quinquaginta,
Turorense xxv. Billomense,
Auenionense, & Dimonense viceni bini.
quinque, & quadraginta. Dolanum, Cam-
beriense septemdecim, uno plus Aniciense,
Domum probationis Auenionensem duo de-
triginta. Inierunt Societatem nobiscum
tredecim, abierunt in beatorum, ut spa-
ratus, societatem sex. In his duo P. Iocohus
Silesius, & Gulielmus Santemonchius pro
Catholica religione mortem oppetierunt. De
quorum felicissimo exitu, Et si fama in om-
nes penè regiones perlata est, tamen nostra par-
ges videntur, rem vti gesta esl exponere, &
ad posteritatis memoriam literis consigna-
re. Atq, ut martyribus honor habeatur,
nihil de ceteris huius Provinciae rebus at-
tin-